

РЕШЕНИЕ

№ 327

гр. Варна, 15.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на осемнадесети октомври през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Радослав Кр. Славов

Членове: Дарина Ст. Маркова
Даниела Д. Томова

при участието на секретаря Десислава Ив. Шинева Чипева
като разгледа докладваното от Дарина Ст. Маркова Въззивно търговско дело
№ 20223001000374 по описа за 2022 година

И за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е въззивно, образувано по жалба на „Електроразпределение Север“ АД със седалище гр.Варна против решение № 173 от 06.05.2022г. по търг.дело № 37/22г. на Варненския окръжен съд, с което жалбоподателят е осъден да заплати на „ДЗИ - Общо Застраховане“ ЕАД със седалище гр.София сумата от 27 912.71лв., представляваща изплатено застрахователно обезщетение, лихви и разноски по щета №11020311200801 от 13.02.2012г., ведно със законната лихва върху главницата, считано от датата на подаване на исковата молба - 18.04.2019г., до окончателното изплащане на задължението, като регресната претенция е формирана от следните суми: сумата 16 863.56лв. с ДДС, изплатено застрахователно обезщетение, сумата 2 075.95лв., обезщетение за забава върху главницата за периода 09.02.2015г. - 26.04.2016г., сумата 5 070.82лв., обезщетение за забава за периода 01.03.2012г. - 09.02.2015г., сумата 3 887.38лв., съдебни разноски по гр.д. № 1455/15г. на ВРС и в.т.д. №93/16г. на ВОС, сумата 15.00 лв. - ликвидационни разноски по щета № 11020311200801, на основание чл.213 ал.1 от КЗ /отм./.

В жалбата се твърди че обжалваното решение е неправилно, необосновано, несъобразено с нормите на материалния закон и постановено при нарушаване на процесуалните правила.

Оспорва извода на съда че ответникът в качеството му на оператор на електроразпределителната мрежа е нарушил нормативно вмененото му задължение по чл.89 ал.1 т.2 от ЗЕ да осигури непрекъснатост на електроснабдяването, което нарушение според съда стои в основна причинна връзка с настъпването на вредоносния резултат и дава основание за ангажиране на деликтната му отговорност, респективно дава основание на платилия обезщетението застраховател да реализира регресното си право.

Въззивникът оспорва изводите на първоинстанционния съд относно датата или периода, когато е била повредена процесната климатична инсталация „Дайкин – Алтерма“ като твърди че е възможно този период дори и да не съвпада с периода на валидност на приложената към исковата молба застрахователна полица. Позовава се на приет констативен протокол от 18.02.2012г. от официален представител на отоплителните и охлаждащи системи Дайкин за причината за повредата на процесната климатична инсталация, която е замръзване вследствие на необичайно ниските температури през зимния период.

Твърди че по делото са представени доказателства от системата на „Енерго – Про“ за местност „Сборно място“ за сигнали и аварии за други улици, и няма нито един сигнал за прекъсване на захранването на улицата, където се намира процесният имот – вила № 6, ул.„Шеста“, вила № 3. Твърди че по делото няма доказателства за че процесния период от 22.01.2012г. до 08.02.2012г. е имало прекъсване на ел.захранването на ул.„Шеста“ където се намира процесният имот – вила № 3.

Позовава се на заключението на вещото лице инж.М., че за да се достигне до такава щета по вътрешната инсталация е било необходимо много продължително охлаждане, от което следва че системата за самоподдържане не е работила. Сочи че при ежедневна проверка на системата, не би могло да се стигне до описаната щета, дори и при липса на електрозахранване за няколко часа.

Навежда доводи, че замръзването на процесната климатична система „Дайкин - Алтерма“ се дължи на факта, че за процесния период същата не

била включена към електрическата мрежа, освен в пробния период, когато е направена 72-часова проба. Сочи, че видно от приетата по делото справка за потребление на ел.енергия, по абонатен номер, за процесния период консумацията на електрическа енергия по трифазния електромер на обекта е нулева. Поради което и твърди че не е доказано по делото че вилата е ползвана.

Позовава се и на изводи в тройната съдебно-техническа експертиза, за реакция на системата при различни промени в температурата и на обясненията дадени от експертите в съдебно заседание.

Твърди че от събраните доказателства не може да бъде направен извод, че повредата на процесния електрически уред е резултат от действие или бездействие на негови служители, а причината за повредата е посочена от вещо лице М., че процесната инсталация изобщо не е била включвана.

Намира, че не е спазен редът за реализиране на отговорност за причинени щети, предвиден в чл.56 от ОУДПЕЕЕМ. Въззивникът твърди, че не бил уведомен за претърпените щети, съответно имотът не бил посетен и не бил изготвен констативен протокол за тях. Счита, че не е възможно да се извърши проверка, предвид изминалия дълъг период от настъпването на щетите и липсата на съхранявани документи от въззиваемия.

Въззивникът оспорва показанията на свидетеля Й.Х.С..

Моли съда да отмени обжалваното първоинстанционно решение. Претендира направените по делото разноси. В съдебно заседание, чрез процесуален представител, поддържа жалбата и моли съда да я уважи.

Въззиваемата страна „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД със седалище гр.София, в депозиран в срока по чл.263 ал.1 от ГПК писмен отговор изразява становище за неоснователност на въззивната жалба и моли съда да потвърди обжалваното решение. Претендира направените по делото разноси. В съдебно заседание, чрез процесуален представител, оспорва жалбата и моли съда да потвърди обжалваното решение.

Трето лице – помагач на ответника – ЗАД „Алианц България“, в съдебно заседание, чрез процесуален представител, поддържа въззивната жалба и моли съда да отмени обжалваното решение.

Въззивният съд, след съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и съобразно предметните предели на

въззивното производство, приема за установено следното:

Предявен е иск с правно основание чл.213 ал.1 от КЗ /отм./ във връзка с чл.49 от ЗЗД от изплатилия застрахователно обезщетение по застраховка „Пожар и други опасности“ „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД със седалище гр.София срещу причинителя на вредата „Електроразпределение Север“ АД със седалище гр.Варна, при участието ЗАД „Алианц България“ АД като трето лице помагач на ответника за платеното обезщетение, лихви и разноски на „Тебса“ ООД за щети, причинени на застрахованото имущество.

Няма спор пред въззивната инстанция по следните факти:

На 26.04.2016г. от въззиваемия застраховател е изплатено застрахователно обезщетение на „Тебса“ ООД, ведно с лихви и разноски в размер на сумата 27 897.71лв., присъдено по гр.дело № 1455/15г. по описа на ВРС. Не е спорно съществуването на имуществена застраховка с неучастващото в настоящето производство лице, както и настъпването на застрахователното събитие – замръзване на климатична система „Дайкин – Алтерма“.

От представена по делото писмо от „Енерго-Про“ АД от 11.09.2015г. и справка относно информация за прекъсването на електрозахранването в района, се установява, че за периода от 22.01.2012г. до 08.02.2012г. в района на вилна зона „Сборно място“ гр.Балчик е имало общо пет сигнала за липса на захранване. Аварииите са били отстранявани в същия ден от подаване на сигнала и имат различна продължителност, като най-дългата е два часа и четиридесет минути, а най-кратката е за тридесет и една минути.

Не е спорно, а същото се установява и от приетите по делото две експертизи първоначална и повторна, и от обясненията на вещите лица, че повредата на климатичната инсталация е поради замръзване на вътрешната инсталация – воден контур, вследствие на което са нанесени поражения на арматура, отоплителни лири, конвектори и проточни бойлери. През зимния период е задължително системата да бъде включена в електрическата мрежа, каквото е изискването на производителя, така че при ниски температури да може да се включи нагревателя и помпата да завърти водния контур с цел да не замръзне течността в системата.

Експертът в първоначалната експертиза сочи, че за да се стигне до такава щета по вътрешната инсталация е било необходимо много

продължително охлаждане, през което системата за самоподдържане да не е работила, както и че при ежедневна проверка на системата, не би могло да се стигне до описаната щета, дори и при липса на електрозахранване за няколко часа. Като време, за което системата може замръзне, експертите от тройната експертиза сочат около 10 часа, но не и 1 час и 47 минути. Посочено е от тримата експерти, че при честите изключвания на електрическата мрежа през зимния период е възможно системата да е дефектирала и това да е довело до замръзване на водния контур. Интерес представляват и обясненията на експерта М., дадени в съдебно заседание на 19.11.2019г. пред районния съд че съобразно ръководството за експлоатация на системата при спиране на тока, системата спира да работи, и е трябвало системата да бъде рестартирана.

От показанията на разпитания по делото свидетел Й.Х.С., които съдът кредитира като преки, непосредствени, депозириani непротиворечиво и убедително, съдът приема за установено, че свидетелят е лицето, на което е възложено от собственика да наглежда имота, включително и да следи за климатичната инсталация. Свидателят сочи че по време на едно от прекъсванията на тока, той е бил в имота. Спирането на тока е продължило цяла нощ и почти цял ден. Свидателят сочи че след идването на тока е опитал да включи инсталацията и е установил, че тя не работи.

За успешното провеждане на регресния иск на платилия застрахователно обезщетение по имуществена застраховка застраховател срещу виновното лице в тежест на ищеца – застраховател е да установи настъпването на вредите, противоправното поведение на ответника и причинно-следствената връзка, а на основание чл.45 ал.2 от ЗЗД в тежест на ответника е да обори презумпцията за вина.

В настоящия случай от събраните по делото съдът приема за установено замръзването на климатичната инсталация поради липса на електрозахранване и неколkokратно спиране на електрозахранването в района на вилата, в която е инсталирана застрахованата климатична инсталация през периода от 22.01.2012г. до 08.02.2012г., както и изключително ниски температури през същия период до минус 15 градуса, придружени със сняг и силен вятър. Задължение на дружеството въззивник „Електроразпределение Север“ АД като оператор на електроразпределителната мрежа на основание чл.89 ал.1 т.2 от ЗЕ е до осигурява непрекъснатост на електроснабдяването и

качество на доставяната електрическа енергия. Поради което и съдът намира, че неколнократното прекъсване на електроснабдяването за повече от един час, представлява неизпълнение на задължението на електроразпределителното дружество.

В тежест на ответника е да опровергае презумпцията за вина и да установи при условията на главно и пълно доказване направеното от него възражение в отговора на исковата молба че за установеното през периода прекъсване на електрозахранването не носи отговорност, тъй като то се дължи на хипотезата, предвидена в чл.122 ал.2 т.2 от ЗЕ, а именно че преустановяване на преноса на електрическа енергия без предварително предизвестие е поради повреди в електрическите мрежи и съоръжения по независещи от електроенергийното предприятие причини. Обстоятелството, че е изтекъл срокът за съхранение на документи на дружеството – въззивник и оперативният дневник за аварията, отразяващ информация за процесния период е унищожен по съответния ред не освобождава електроразпределителното предприятие от доказателствената му тежест да установи причината за спирането на електрозахранването в района. Само установените ниски температури и силен вятър не могат да обусловят извод за независеща от дружеството причина. В показанията си, разпитаният по делото свидетел Й.Х.С., кредитирани от съда изцяло, сочи че по при спирането на тока, кабелите са се събрали, тъй като стълбовете са били на голямо разстояние. Свидетелят обяснява, че след аварията е поставен нов стълб. Показанията на свидетеля, ангажирани от застрахователя, в тази им част, макар и да не установяват по безспорен и категоричен начин причината за аварията, говорят за неизпълнение на задължение на електроразпределителното дружество да поддържа електроразпределителната мрежа, обектите и съоръженията и на спомагателните мрежи в съответствие с техническите изисквания.

Доказателства в подкрепа на направеното възражение за наличие на хипотеза за спиране на електрозахранването, дължащо се на повреди в електрическите мрежи и съоръжения по независещи от електроенергийното предприятие причини, даващо основание съобразно чл.122 ал.4 от ЗЕ на електроразпределителното дружество да не носи отговорност за причинените вреди, няма ангажирани по делото. Поради което и съдът намира, че възражението на ответника за освобождаването му от отговорност е

недоказано.

Неоснователно е направеното възражение за неспазен ред за реализиране на отговорност за причинени щети, предвиден в чл.56 ал.1 от ОУДПЕЕЕМ - изпълнение на задължението на абоната да уведоми в рамките на три работни дни електроразпределителното предприятие за прекъсване на електроподаването към абоната и за настъпилите от това вреди. От гледна точка на установения по делото причинно-следствен процес, изпълнението на това задължение на абоната не носи признаците на "съпричиняване на вредата" и съответно на това се явява ирелевантно за обезщетителната отговорност обстоятелство.

Възражение на „Електроразпределение Север“ АД, че не носи отговорност, поради това че климатичната инсталация изобщо не е била включвана от собственика и затова е замръзнала при продължителните ниски температури, на първо място не е въведено своевременно в процеса, поради което и на основание чл.370 от ГПК по-късното му въвеждане е преклудирало. Но дори и да бъде разгледано, то е недоказано. По делото липсват доказателства че през процесния период електричеството в процесния обект е било изключено от страна на собственика. Показанията на свидетеля Стоянов установяват, че в процесния период е работил във вила № 3, където е била монтирана процесната климатична инсталация, като в имота не е бил прекъснато електрозахранване до настъпване на аварията. Свидетелят Кинанов, участвал при въвеждане на климатичната инсталация в експлоатация, сочи че за да бъде включена защитната функция на инсталацията е достатъчно системата да бъде под захранване, за бъде включена на режим „стенд бай“, в който случай няма почти никаква консумация на електричество. Представената от въззивника справка за потребление на абонатен номер, с направени уточнения че се касае за трифазен електромер, монтиран във вила № 3, е частен документ, оспорен от насрещната страна.

Неоснователно е направеното възражение за погасяване на иска по давност. Регресното право на платилия обезщетението застраховател възниква от момента на плащането, от който момент започва да тече и погасителната давност. В настоящия случай застрахователното обезщетение е платено на 26.04.2016г., а искът е предявен в съда на 18.04.2019г., поради

което и давността не е изтекла.

Спорове по отношение на размера на изплатеното обезщетение няма.

С оглед на така изложеното, въззивният съд намира, че са налице предпоставките за ангажиране на отговорността на „Електроразпределение Север“ АД за настъпването на застрахователното събитие, поради което и регресният иск на платилия застрахователно обезщетение на застрахованото лице застраховател по имуществена отговорност е основателен и доказан и следва да бъде уважен. Обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

На основание чл.78 ал.1 от ГПК и направеното искане в полза на въззиваемото дружество следва да бъдат присъдени направените пред въззивен съд разноси в размер на сумата 1 400лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 173 от 06.05.2022г. по търг.дело № 37/22г. по описа на Окръжен съд – Варна.

ОСЪЖДА „Електроразпределение Север“ АД, със седалище гр.Варна, бул.“Владислав Варненчик“ № 258, ЕИК 104518621, да заплати на „ДЗИ – Общо Застраховане“ ЕАД със седалище София, ЕИК 121718407, сумата 1 400лв. /хиляда и четиристотин лева/, представляваща направени пред въззивна инстанция разноси.

Решението подлежи на касационно обжалване пред ВКС на РБ при условията на чл.280 ал.1 и ал.2 от ГПК в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____